

Рим аянды орнатады — он саны

Соңғы қайшылық: Жоел кітабы, Нью-Йорктің құлауы және Адвент тарихындағы Римнің нышаны

Jeff Pippenger

2024-08-26

Адвент тарихының аясындағы Рим нышаны жөніндегі өзге тарихи дәлелдермен бірге қарастырым келетін соңғы дау — Жоел кітабы. Бұл дау 2001 жылғы 11 қыркүйектен кейін орын алды, әрі сол кезеңнің жағдайларын ескермейінше, кейбір нәзік тұстардың әбден назардан тыс қалуы мүмкін. Ол жағдайларды тиісті мәнмәтінге орналастыру үшін миллериттер тарихын қарастыру қажет. 1840 жылғы 11 тамызда Аян кітабының тоғызыншы тарауы, он бесінші аятындағы уақыт пайғамбарлығы орындалды.

Сонда адамдардың үштен бірін өлтіру үшін бір сағатқа, бір күнге, бір айға және бір жылға арнап әзірленген төрт періште босатылды. Аян 9:15.

Аяттағы «бір сағат, бір күн, бір ай және бір жыл» үш жүз тоқсан бір жыл және он бес күнге теңестіріледі. Төрт періште Исламның билікке көтеріліп, Римге қарсы соғыс бастаған уақытын бейнелейді; бұл 1449 жылғы 27 шілдеде басталды. Басталу нүктесі жүз елу жылдық басқа бір уақыттық пайғамбарлықтың аяқталу нүктесін қолдану арқылы анықталды. Жүз елу жылға созылған алғашқы уақыттық пайғамбарлық бірінші қасіреттің тарихында, яғни Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы бесінші кернейде баяндалған болатын. Жүз елу жылдық пайғамбарлық 1449 жылғы 27 шілдеде аяқталған кезде, қазір қарастырып отырған уақыттық пайғамбарлық басталды, ал үш жүз тоқсан бір жыл және он бес күннен кейін бұл пайғамбарлық 1840 жылғы 11 тамызда аяқталды.

Уильям Миллер Аян кітабының тоғызыншы тарауындағы күштерді исламды білдіреді деп түсінген еді, ал 1840 жылғы 11 тамыз күніне дейін Миллериттердің бірі Жосайя Литч пайғамбарлыққа сүйенген болжамын жариялап, 1840 жылы Осман үстемдігінің тоқтайтынын көрсетті. 1840 жылғы 11 тамыздан он күн бұрын Литч өз болжамын нақтылап, жаңартып, пайғамбарлықтың тек қай жылы орындалатынын ғана емес, дәл сол жылдың өзін, күнін және айын да көрсетті. Уайт ханым оқиға орындалған кезде Литчтің бұл болжамының Миллериттердің діни әлеміне еткен әсері туралы былай деп түсіндіреді.

«1840 жылы пайғамбарлықтың тағы бір таңғажайып орындалуы кеңінен қызығушылық туғызды. Одан екі жыл бұрын екінші келуді уағыздаған жетекші қызметшілердің бірі Жосайя Литч Аян 9-дың түсіндірмесін жариялап, Осман империясының құлауын алдын ала болжаған еді. Оның есептеулері бойынша, бұл күш ... 1840 жылғы 11 тамызда құлатылуға тиіс еді, сол кезде Константинопольдегі Осман билігінің күйреуі күтілуі мүмкін. Ал мен бұның дәл солай болып шығатынына сенемін».

«Дәл көрсетілген мезетте Түркия өз елшілері арқылы Еуропаның одақтас державаларының қорғауын қабылдап, осылайша өзін христиан халықтарының билігіне

бағындырды. Бұл оқиға алдын ала айтылған пайғамбарлықты дәлме-дәл орындады. Бұл белгілі болған кезде, көпшілік Миллер мен оның серіктері қабылдаған пайғамбарлықты түсіндіру қағидаларының дұрыстығына көз жеткізді, әрі адвенттік қозғалысқа ғажайып серпін берілді. Білімді әрі беделді адамдар Миллерге оның көзқарастарын уағыздауда да, жариялауда да қосылды, сөйтіп 1840 жылдан 1844 жылға дейін бұл іс тез таралды». The Great Controversy, 334, 335.

Оның бұл оқиғаны құптауы жылдар бойы Лаодикиялық Жетінші күн адвентистері тарапынан сан түрлі жолдармен қайта-қайта шабуылға ұшырап келді. Жеті мерзім мен “күнделікті” мәселесіндегі сияқты, осы ақиқатқа шабуыл жасау — екі қасиетті тақтада бейнеленген іргетастарды, сондай-ақ Пайғамбарлық Рухының билігін теріске шығару деген сөз. Шайтанның осы тарихқа деген сенімді жою үшін әрекет еткен себебі көпқырлы.

Литчтің болжамы «Миллер қабылдаған пайғамбарлықты түсіндіру қағидаттарын» қолданды. Миллерге пайғамбарлық уақыттың мәні жөнінде түсінік берілді, ал Миллердің хабары пайғамбарлық уақытқа негізделмегеніне күмәнданатын кез келген адам мұның рас екеніне көз жеткізу үшін 1843 және 1850 жылдардағы алғашқы ізашарлық кестелерді ғана қайта қарап шықса жеткілікті. 1840 жылғы 11 тамызға дейін Мәсіхтің қайта оралуы туралы Миллердің болжамына қарсы шыққандар Мәсіхтің қашан қайтып келетінін түсіну үшін пайғамбарлық уақытты қолдануға болмайды деп уәж айтатын. Олар оның хабары мен еңбегіне қарсы тұру үшін Киелі кітаптағы күнді де, сағатты да ешкім білмейтіні туралы мәлімдемені жиі пайдаланатын.

Бірақ сол күн мен сағатты ешкім білмейді, көктегі періштелер де емес, тек Менің Әкем ғана біледі. Нұхтың күндерінде қалай болса, Адам Ұлының келуі де солай болады. Өйткені топан судан бұрынғы күндерде адамдар Нұх кемеге кірген күнге дейін ішіп-жеп, үйленіп, тұрмысқа шығып жүрді. Топан су келіп, бәрін алып кеткенге дейін олар ешнәрсені аңғармады; Адам Ұлының келуі де солай болады. Сонда егістікте екі адам болады: біреуі алынады, ал екіншісі қалдырылады. Матай 24:36–40.

Осы үзіндіге қарамастан, миллериттер өз болжамдарын қолдайтын Киелі кітаптық дәлелдерді тым көп деп тауып, кейінірек Уайт ханым айқындап көрсеткен қағидаға сүйене отырып әрекет етті.

«“Күні мен сағатын ешкім білмейді” деген сөз келудің сенімін қабылдамағандардың ең жиі алға тартқан дәлелі болды. Жазба былай дейді: “Ал сол күн мен сағатты ешкім білмейді, көктегі періштелер де білмейді, тек Менің Әкем ғана біледі”. Матай 24:36. Бұл мәтіннің айқын да үйлесімді түсіндірмесі Иемізді күткендер тарапынан берілді, ал олардың қарсыластарының оны қалай қате қолданғаны анық көрсетілді. Бұл сөздерді Мәсіх ғибадатханадан соңғы рет шығып кеткеннен кейін Зәйтүн тауында шәкірттерімен болған сол есте қаларлық әңгімеде айтқан еді. Шәкірттер: “Сенің келуіңнің және дүниенің ақырының белгісі қандай болады?” — деп сұраған болатын. Иса оларға белгілерді айтып берді де: “Осының бәрін көрген кезде, Оның жақын қалғанын, тіпті есік алдында тұрғанын біліңдер”, — деді. 3, 33-аяттар. Құтқарушының бір сөзін екіншісін жоққа шығару үшін қолдануға болмайды. Оның келуінің күні мен сағатын

ешкім білмесе де, бізге Оның қашан жақын қалғанын білу үйретілген және соны білу бізден талап етіледі. Бұдан әрі бізге Оның ескертуіне немқұрайды қарау, әрі Оның келуінің жақын екенін білуден бас тарту немесе соны елемей, топан судың қашан келетінін білмеген Нұхтың күндерінде өмір сүргендер үшін қаншалықты қасіретті болса, біз үшін де соншалықты қасіретті болатыны үйретіледі. Сол тараудағы адал және адал емес қызметшіні қарама-қарсы қоятын және іштей: “Ием кешігіп жатыр”,— деген адамның үкімі туралы айтатын астарлы әңгіме Мәсіхтің Өзінің келуін күтіп, соны үйретіп жүргендерге және оны теріске шығаратындарға қалай қарайтынын және қалай сый беретінін көрсетеді. “Сондықтан сергек болыңдар,— дейді Ол.— Иесі келген кезде осылай істеп жүрген жерінен табатын құл бақытты”. 42, 46-аяттар. “Егер сергек болмасаң, Мен саған ұры секілді келемін, әрі қай сағатта саған келетінімді білмей қаласың”. Аян 3:3». Ұлы күрес, 370.

Литчтің болжауы орындалғанда, «білімді әрі беделді адамдар Миллермен бірлесіп, оның көзқарастарын уағыздауда да, жариялауда да оған қосылды, және 1840 жылдан 1844 жылға дейін бұл іс тез тарады». Миллердің хабары оның пайғамбарлықты түсіндіру қағидаларының дұрыс қағидалар екені расталған кезде қуатқа ие болды. Уақытқа қатысты пайғамбарлықтың орындалуына жауап ретінде, Миллердің қағидалары ғана расталып қойған жоқ және сол кезде көп адам Миллерит қозғалысына қосылды, сонымен қатар пайғамбарлық тұрғыдан ерекше маңызды болғаны — расталғаны Миллер қағидаларының ішіндегі басты қағида еді. Сондай-ақ, бұл растаудың үш қасіреттің екіншісіне қатысты пайғамбарлықты қолдану арқылы жүзеге асқаны да маңызды; ал олар, өз кезегінде, бесінші, алтыншы және жетінші кернейлер болып табылады.

Миллердің хабарының құдіреттенуі Миллершіл реформалық қозғалыстың ең маңызды белестерінің біріне айналды. Ол Исаның шомылдыру рәсімі арқылы алдын ала бейнеленген еді. Бұл бұрынғы келісім халқының (протестанттардың) соңғы сыналудың үдерісі басталғанын білдірді. Ол тұтас Миллершіл қозғалыс пен хабарға қарсы Шайтанның шабуылының негізгі нысанына айналды.

«Құдай халқының өткендегі ұлы жүріп өткен жолдарының тарихына қатысты күмән туғызу үшін Шайтан санада оята алатын қандай да бір сұрақ оның шайтандық мәртебесіне ұнамды болып, Құдайға қарсы жасалған қорлық болып табылады. Иеміздің біздің дүниемізге құдіретпен және ұлы даңқпен жуық арада келетіндігі туралы хабар — ақиқат, әрі 1840 жылы оны жариялауда көптеген дауыстар көтерілді». Manuscript Releases, 9-том, 134-б.

2001 жылғы 11 қыркүйекте үшінші қасірет пайғамбарлық тарихқа келіп жетті. Бұл оқиға 1989 жылы басталған үшінші періштенің қозғалысы қабылдаған пайғамбарлықты түсіндірудің негізгі ережесін растады. Сол реформалық қозғалыстың хабаршысына ашылған алғашқы ақиқат 1989 жылы ашылды, әрі ол Даниял кітабының он бірінші тарауының соңғы алты аяты емес еді. Ол ақиқат — барлық реформалық қозғалыстардың бір-біріне параллель жүретіні және үшінші періштенің қозғалысы болып табылатын жүз қырық төрт мыңның қозғалысының сипаттарын айқындау үшін оларды жол үстіне жол етіп бір арнаға тоғыстыру

қажет екендігі еді. Менің көпшілік алдында жасаған ең алғашқы баяндамам 1994 жылы, немесе бәлкім 1995 жылы, бір лагерьлік жиында болды. Ол баяндама Даниял кітабының он бірінші тарауының соңғы алты аяты туралы емес, бір-біріне параллель жүретін реформалық желілер туралы еді.

Үшінші қасіреттің Исламға қатысты пайғамбарлығы 2001 жылғы 11 қыркүйекте орындалғанда, ол 1840 жылғы 11 тамызға параллель болды. 1840 жылы бірінші және екінші қасіреттер туралы пайғамбарлық миллершілердің хабарын растады, ал 2001 жылғы 11 қыркүйекте үшінші қасірет туралы пайғамбарлық Future for America-ның хабарын растады. Осы жайттың мойындалуы қозғалысқа көптеген адамдарды алып келді, ал бұған дейін онда негізінен бір ғана адам болған еді. Содан кейін қозғалыстың хабары мен хабаршысы шабуылға ұшырады, дәл сол сияқты 1840 жылдың тарихы да одан кейінгі онжылдықтар бойы шайтандық шабуылдың нысанасына айналған еді.

Future for America қозғалысына қосылғандар сол тарихтың хабаршысы жинақтап берген пайғамбарлықты түсіндіру ережелерін қабылдады. Сол ережелердің бірі, бәлкім, олардың ішіндегі ең маңыздысы, пайғамбарлықтың үш мәрте қолданылуы болды және болып қала береді. Хабаршы кейбір пайғамбарлық ақиқаттардың үш нақты орындалу арқылы бейнеленетінін түсінген еді. Миллериттер тарихы жүз қырық төрт мыңның тарихында қайталанады деп сенгендіктен, 1840 жылғы 11 тамыздың 2001 жылғы 11 қыркүйекті бейнелейтіні, сондай-ақ өзге де қасиетті реформалық желілердің дәл сол бір межелік нүктеге ие екені көрінді.

Үшінші періштенің желісіндегі әрбір қасиетті реформалық желінің қайталануының дәлелі сонда Яһуда руының Арыстаны тарапынан ашылып берілді. Миллериттер тарихы он қыз туралы астарлы әңгімені дәлме-дәл қалай орындаған болса, дәл солай Future for America тарихы да орындағаны көрінді.

«Мені он қыз туралы астарлы әңгімеге жиі сілтеме жасалады; олардың бесеуі дана, ал бесеуі ақылсыз еді. Бұл астарлы әңгіме сөзбе-сөз орындалды және орындала береді, өйткені оның дәл осы уақытқа арналған ерекше қолданылуы бар, әрі үшінші періштенің хабары сияқты, ол да орындалып келді және уақыттың ақырына дейін осы шақтағы ақиқат болып қала береді». Review and Herald, August 19, 1890.

Аян кітабының оныншы тарауындағы жеті күн күркіреуі 1840 жылғы 11 тамыздан 1844 жылғы 22 қазанға дейінгі миллериттердің тәжірибесін, сондай-ақ 2001 жылғы 11 қыркүйектен жуық арада келетін жексенбілік заңға дейінгі тарихты айқындап көрсету үшін танылды.

Жоханға берілген және жеті күркіреуде білдірілген ерекше нұр — бірінші және екінші періштелердің хабарлары кезінде жүзеге асатын оқиғалардың сипаттамасы еді....

«Осы жеті күн күркіреуі өз дауыстарын айтқаннан кейін, Жоханға Даниялға кішкентай кітапқа қатысты берілгендей әмір беріледі: “Жеті күн күркіреуі айтқан нәрселерді мөрлеп қой”. Бұлар өз ретімен ашылатын болашақ оқиғаларға қатысты». The Seventh-day Adventist Bible Commentary, 7-том, 971.

Уайт апай үшінші періштенің қозғалысы бірінші және екінші періштелердің қозғалысымен қатарлас жүретінін тікелей айтқаны мойындалды.

«Құдай Аян 14-тараудағы хабарларға пайғамбарлық желісіндегі өз орнын берді, әрі олардың қызметі осы жер тарихының ақырына дейін тоқтамауға тиіс. Бірінші және екінші періштенің хабарлары осы уақыт үшін әлі де ақиқат болып табылады және бұдан кейін келетін осы хабармен қатар жүруге тиіс. Үшінші періште өз ескертуін зор дауыспен жариялайды. “Осыдан кейін, — деді Жохан, — мен көктен түсіп келе жатқан, зор билігі бар басқа бір періштені көрдім, және жер оның даңқымен нұрланды”. Осы нұрлануда үш хабардың да нұры біріккен». The 1888 Materials, 803, 804.

Бірінші және екінші періштелердің қозғалысы үшінші періштенің қозғалысымен қатарласа жүреді. Бірінші және екінші періштенің қозғалысына күш берген пайғамбарлық бірінші және екінші қасіреттің уақыт жөніндегі пайғамбарлығының орындалуы арқылы күшке ие болды, ал үшінші періштенің қозғалысына күш беру үшінші қасірет туралы пайғамбарлықтың орындалуы арқылы жүзеге асты.

1840 жылғы 11 тамыздағыдай, Future for America-ның хабары расталған кезде, Future for America қабылдаған «пайғамбарлықты түсіндіру қағидаттарының дұрыстығына көпшілік көз жеткізді», әрі «адвент қозғалысына ғажайып серпін берілді». «Білімі мен қоғамдық дәрежесі бар адамдар» Future for America-мен бірігіп, Future for America-ның пайғамбарлық хабарын «уағыздауда да, жариялауда да» қолдады. 2001 жылғы 11 қыркүйектің пайғамбарлықтың орындалуы екенін айқын түрде растаған Future for America-ның нақты ережесі «пайғамбарлықтың үштік қолданылуы» болды.

Қасиетті екі кестеде де бейнеленгендей, сондай-ақ осы хабарды үйреткендердің жазбаша куәлігімен ұштаса отырып, Исламның бірінші және екінші қасіреттерге қатысты іргелі көзқарасын қабылдаған кезде, біз бірінші қасіретке де, екінші қасіретке де тән нақты пайғамбарлық сипаттарды танимыз. Киелі кітап шындықтың екі куәгердің куәлігімен бекітілетінін сан рет, алуан түрлі жолмен үйретеді. Бірінші қасіреттің пайғамбарлық сипаттары, екінші қасіреттің пайғамбарлық сипаттарымен біріккенде, үшінші қасіреттің пайғамбарлық сипаттарын белгілейді. Исламның үш мәрте қолданылуы 2001 жылғы 11 қыркүйекте үшінші қасіреттің келгенін айқындауда соншалықты нақты болғандықтан, мұны көрмеу мүмкін емес, дегенмен көпшілік дәлелге көздерін жұмуды таңдайды.

Пайғамбарлықтың үш еселік қолданылуы үшінші қасіреттің 2001 жылғы 11 қыркүйекте келгенін нық түрде орнықтырды. Сол кезде бұл ереженің екінші періштенің хабарымен тікелей байланысты екені көрінді; ал бұл, Миллериттер заманында да, сондай-ақ жүз қырық төрт мыңның уақытында да, Киелі Рух төгілетін кезең болып табылады. Осы екі тарих та он қыз туралы астарлы әңгіменің орындалуы болып табылады; ал сол астарлы әңгімеде Дәл Түн Жарымы үнінің хабары даналар мен ақымақтардың арасындағы айырмашылық айқындалатын жер болып табылады, әрі екінші періштенің хабары күшке енетін де сол жер.

«Екінші періштенің хабарының аяқталуына таяу, мен көктен Құдай халқының үстіне жарқырап түскен зор нұрды көрдім. Бұл нұрдың сәулелері күндей жарық болып көрінді.

Сонда мен періштелердің: “Міне, Күйеу жігіт келе жатыр; Оны қарсы алуға шығындар!” — деп дауыстаған үндерін естідім.»

«Бұл екінші періштенің хабарына күш беруі тиіс болған түн ортасындағы айқай еді. Көңілі түскен әулиелерді оятып, оларды алдарындағы ұлы іске дайындау үшін көктен періштелер жіберілді. Бұл хабарды ең әуелі ең дарынды адамдар қабылдаған жоқ. Періштелер кішіпейіл, адал жандарға жіберіліп, оларды: “Міне, Күйеу жігіт келеді; Оны қарсы алуға шығындар!” — деген айқайды көтеруге итермеледі». *Early Writings*, 238.

Бірінші және екінші періштелердің тарихында Киелі Рухтың төгілуі Түн ортасындағы айқайдың екінші періштенің хабарына қосылуы арқылы жүзеге асады. Бұл үшінші періштенің тарихында да қайталанады.

«Көктен түскен құдіретті періштеге жәрдем беру үшін періштелер жіберілді, мен барлық жерден естіліп тұрғандай болған дауыстарды естідім: “Оның күнәларына ортақтасып қалмауларың үшін және оның жазаларын қабылдамауларың үшін, одан шығындар, халқым; өйткені оның күнәлары көкке дейін жетті, әрі Құдай оның заңсыздықтарын есіне алды”. Бұл хабар үшінші хабарға қосылғандай болып көрінді де, 1844 жылы түн ортасындағы айқай екінші періштенің хабарына қалай қосылса, солай соған қосылды. Құдайдың даңқы сабырлы, күтіп тұрған әулиелердің үстінде тұрақтады, және олар қорықтастан соңғы салтанатты ескертуді жариялап, Бабылдың құлағанын мәлімдеді әрі Құдай халқына оның ішінен шығуға шақырды, осылайша олар оның қорқынышты үкімінен құтылып кетсін деді». *Spiritual Gifts*, volume 1, 195.

Пайғамбарлықтың үш мәрте қолданылуы тұрғысынан алғанда, екінші періштенің хабары пайғамбарлықтың үш мәрте қолданылуын білдіреді, өйткені бұл хабар қай тарихта да: Бабыл екі рет құлады.

Содан кейін тағы бір періште еріп келіп: «Құлады, құлады ұлы қала Бабыл, өйткені ол барлық халықтарға өзінің азғындық қаһарының шарабын ішкізді»,— деді. Аян 14:8.

Аян кітабының оныншы тарауындағы құдіретті періште 1840 жылғы 11 тамызда бірінші және екінші қасірет туралы пайғамбарлықтың орындалуымен бірге төмен түсті, және осылайша ол 2001 жылғы 11 қыркүйекте Аян кітабының он сегізінші тарауындағы құдіретті періштенің төмен түсуінің бейнесі болды. Жерді Өзінің салтанатымен нұрландырған сол періште содан кейін жар салды.

Сонда ол қатты дауыспен құдіретті үн көтеріп былай деп жар салды: Ұлы Бабыл құлады, құлады; жандардың мекеніне, әрбір арам рухтың паналайтын орнына және әрбір арам әрі жексұрын құстың қамауына айналды. Аян 18:2.

Он төртінші тараудағы екінші періштенің және он сегізінші тараудағы құдіретті періштенің хабары Бабылдың екі рет құлағанын айқындайды, әрі бұл хабар соңғы күндердегі Бабылдың айқындайды. Ол соңғы күндердегі Бабылдың айқындайды, өйткені бұрын Бабылдың екі рет — Нимродтың заманында және Набуходоносордан Белшазарға дейінгі заманда — құлауы, маңдайына «Ұлы Бабыл» деп жазылған Аян кітабының он жетінші тарауындағы жезөкшенің құлауының пайғамбарлық сипаттарын белгілейді. Соңғы күндердегі Бабылдың

сол құлауын айқындау үшін, Бабылдың алдыңғы екі құлауының екі куәгері қажет, өйткені соңғы күндердің хабары: «Бабыл құлады, құлады». Құдіретті періште Құдайдың жанасуымен Нью-Йорк қаласының алып ғимараттары құлатылған кезде төмен түскенде, Ол Өзінің жарлығымен пайғамбарлықтың үш еселік қолданылуының ережесін айқындайды. 2001 жылғы 11 қыркүйекті Құдайдың пайғамбарлық Сөзінің орындалуы ретінде белгілеген пайғамбарлықтың үш еселік қолданылуы — үш қасіреттің үш еселік қолданылуы еді.

Осы орындалу кезінде көптеген адамдар Future for America қозғалысына қосылды, әрі олар Future for America қолданған пайғамбарлықты түсіндіру қағидаларына көз жеткізді. 1840 жылғы 11 тамыз қайталанды, және осы қайталану арқылы Миллердің негізгі ережесі расталған жоқ, яғни Киелі кітап пайғамбарлығында бір күн бір жылды білдіреді деген ереже; өйткені Future for America-ның негізгі ережесі — бірінші және екінші періштелердің хабарларына қатысты миллершілер тарихы үшінші періштенің қозғалысы тарихында қайталанады деген қағида еді.

1840 жыл, Уайт ханым Шайтан деп айқындайтын оның сайтандық мәртебелісінің нақты бір шабуылына айналған болса, онда 2001 жылғы 11 қыркүйек тарихы да дәл сондай шабуылға ұшырауы өзінен-өзі айқын болып көрінеді. Сондықтан біз жаһанданушылардың, не иезуиттердің, не ЦРУ-дың, не Буштардың, не сол күштердің қандай да бір қосындысының рөлін айқындайтын қастандық теорияларын кездестіреміз. Ол теориялар, ақиқаттың кейбір элементтерін қамтығанымен, Нью-Йорк қаласының ұлы ғимараттарын құлатқан Құдайдың жанасуы еді деген ойды теріске шығару үшін жасалған; сол арқылы үшінші қасіреттің жүз қырық төрт мыңның қозғалысы тарихына келгені белгіленді.

«Енді мен Нью-Йорктың тасқын толқынмен сыпырып әкетілетіні туралы айттым деген сөз шығып отыр ма? Мен мұны ешқашан айтқан емеспін. Мен ол жерде қабат үстіне қабат болып салынып жатқан зәулім ғимараттарға қарағанымда: “Жаратқан Ие жерді қатты сілкіндіру үшін көтерілген кезде, қандай сұмдық көріністер болады!” — дедім. Сонда Аян 18:1–3-тегі сөздер орындалады. Аян кітабының он сегізінші тарауының бәрі жер бетіне келетін нәрселер туралы ескерту болып табылады. Бірақ Нью-Йоркке не келетініне қатысты маған, нақтырақ айтқанда, ешқандай ерекше нұр берілген жоқ; тек бір күні ондағы зәулім ғимараттардың Құдай құдіретінің айналдырып-төңкеруі арқылы құлатылатынын ғана білемін. Маған берілген нұр бойынша, мен дүниеде жойылу бар екенін білемін. Иеден бір ауыз сөз, Оның құдіретті күшінің бір ғана жанасуы — сонда осы алып құрылыстар құлап түседі. Біз үрейлілігін елестете алмайтын көріністер болады». Review and Herald, July 5, 1906.

Қастандық теориялары, мейлі оларда ешқандай шындық болмасын немесе ішінара шындықтар қамтылсын, бәрібір сол күнгі оқиғаларды жүзеге асырған — Құдайдың қамқоршылықтағы әрекеті болғаны туралы шындықтың қадірін кетіреді. Сол алуан түрлі қастандық теориялары шындыққа қарсы қозғалыстың сыртынан жасалған Шайтанның шабуылы болып табылады, бірақ ол сондай-ақ қозғалыстың ішінен де шындықты әлсірету үшін әрекет етті. Сол ішкі шабуылдардың бірі Жоел кітабының нысаны ретінде Римді қабылдамауға негізделген.

Келесі мақалада біз сол дауды қарастырамыз.

Петуел ұлы Жоелге келген Жаратқан Иенің сөзі. Мұны тыңдаңдар, ей, қариялар, және құлақ салыңдар, жердің барлық тұрғындары. Бұл сендердің күндерінде болды ма, яки тіпті әкелеріңнің күндерінде болды ма? Бұл туралы балаларыңа айтыңдар, балаларың өз балаларына айтсын, ал олардың балалары келесі ұрпаққа айтсын. Шегірткенің бір түрі қалдырғанды шегіртке жеді; шегіртке қалдырғанды жұлдызқұрт жеді; жұлдызқұрт қалдырғанды құрт жеді. Ояныңдар, ей, маскүнемдер, жылаңдар; және еңіреңдер, барлық шарап ішушілер, жас шарап үшін, өйткені ол ауыздарыңнан үзілді. Өйткені Менің жеріме бір халық шықты, күшті және сансыз, оның тістері арыстанның тістеріндей, әрі оның азу тістері ұлы арыстандікіндей. Жоел 1:1–6.